EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.5.23.
COM(2022) 606 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Németország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Németország 2022. évi stabilitási programját

{SWD(2022) 606 final} - {SWD(2022) 640 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Németország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Németország 2022. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlament és tanácsi rendeletre[2], és különösen annak 6. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június [XX-án/-én] aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

---

1 HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

2 HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

(2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozó közös kötelezettségvállalást, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én hirdetett ki, majd a 2021. májusi portói szociális csúcstalálkozón újból megerősített. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2021. november 24-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Németországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra[4] van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is, amelyet a Tanács 2022. április 5-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amelyet a Tanács 2022. március 14-én elfogadott.

(3) A világjárványból való kilábalás időszakában Ukrajna ellen indított orosz inváziójelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása például az energia- és élelmiszerárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Erre való tekintettel 2022. március 4-én első ízben aktiválták[5] az átmeneti védelemről szóló irányelvet, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az EU-ban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést.

(4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi országspecifikus szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások – a módosított terv benyújtásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlások mellett – ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

[5] A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

(5) Az általános mentesítési rendelkezést 2020 márciusa óta alkalmazzák[6]. 2021. március 3-i közleményében[7] a Bizottság kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euróövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019. végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat fenyegető erős lefelé mutató kockázatok, az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokolttá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése alkalmazásának 2023-ig történő meghosszabbítását.

(6) A 2021. évi stabilitási programról szóló, 2021. június 18-i tanácsi véleményben alkalmazott megközelítés alapján a költségvetési irányvonal jelenleg a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban[8]. Az általános költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású[9] elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

(7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra, ezáltal támogatva a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak előkészítését, egyúttal erősítve a szakpolitikai koordinációt[10]. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság véleménye szerint a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és

---

6 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról, Brüsszel, 2020. március 20., COM(2020) 123 final.

7 A Bizottság közleménye a Tanácsnak – Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz, Brüsszel, 2021.3.3., COM(2021) 105 final.

8 A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

9 Nem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és nem más uniós alapokból finanszírozott kiadások.

10 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a 2023. évi költségvetés-politikai iránymutatásról, Brüsszel, 2022.3.2., COM(2022) 85 final.

konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket, és szükség szerint – de legkésőbb a szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja szakpolitikai iránymutatását.

(8) A 2022. március 2-án közzétett költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a téli előrejelzéshez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. Változatlanul dinamikus költségvetési politikát kell folytatni, hogy az lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, és az egyes országok költségvetési és gazdasági helyzetének függvényében differenciált megközelítést kell alkalmazni, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

(9) 2021. április 28-án Németország az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta Németország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[11]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Németország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.

(10) Németország 2022. május 2-án benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját, és 2022. április 27-én 2022. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében megállapított határidővel. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2022. évi nemzeti reformprogram a Németország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

(11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Németországra vonatkozó 2022. évi országjelentést[12]. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Németország által elért eredményeket, és a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla alapján számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Németország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés

[11] A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Németország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10158/2021; ST 10158/2021 ADD)

[12] COM(2022)607 final, 2022.5.23.

hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő – többek között az Ukrajna elleni orosz invázióból eredő – kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Németország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Németország vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2022. május 23-án közzétette[13]. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Németország esetében makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. A sebezhetőségek elsősorban a folyó fizetési mérleg tartósan magas többletéhez kapcsolódnak, ami a megtakarításokhoz képest visszafogott beruházási szintet tükröz, és határon átnyúló jelentőséggel bír.

(13) Németország 2022. április 27-én benyújtotta 2022-re vonatkozó új költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság a 473/2013/EU rendelet 7. cikkének megfelelően véleményt fogadott el.

(14) A Bizottság 2022. május 23-án az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. A jelentés megvizsgálta Németország költségvetési helyzetét, mivel a költségvetési hiány 2021-ben meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A Bizottság – a 2022. március 2-i közleménynek megfelelően – nem javasolta új túlzotthiány-eljárás megindítását 2022 tavaszán, és 2022 őszén felül fogja vizsgálni, hogy helyénvaló-e túlzotthiány-eljárás megindítását kezdeményeznie.

(15) A Tanács 2020. július 20-i ajánlásában felkérte Németországot, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Németország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Németország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2020. évi 4,3 %-ról 2021-ben 3,7 %-ra csökkent. Németország költségvetés-politikai válasza 2021 során támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések GDP-hez viszonyított aránya a 2020. évi 2,7 %-ról 2021-ben 4,2 %-ra nőttek. A Németország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban vannak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések többnyire ideiglenesek voltak, illetve azokat más intézkedésekkel ellensúlyozták. Ugyanakkor a kormány által a 2020 és 2021 közötti időszakban elfogadott egyes diszkrecionális intézkedések nem voltak ideiglenesek, vagy azokat nem kísérték ellensúlyozó intézkedések, és elsősorban a családi támogatások – a gyermekek után járó ellátás és a gyermekek után járó adókedvezmény – emeléséből és az értékcsökkenési leírás lehetőségeinek bővítéséből álltak. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján az államadósság 2021-ben a GDP 69,3 %-át tette ki.

(16) A 2022. évi stabilitási programban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2022-ben optimista, azt követően pedig realisztikus. A

[13] COM(2022)600 final és SWD(2022)629 final, 2022.5.23.

kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 3,6 %-kal, 2023-ban pedig 2,3 %-kal nő. Ehhez képest a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-ben alacsonyabb, 1,6 %-os, 2023-ban pedig hasonló, 2,4 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre. Ez az eltérés főként annak tudható be, hogy az előrejelzések eltérő zárónappal készültek, a stabilitási program esetében ez Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújának megindítása előtt történt, amikor a 2022-re vonatkozó növekedési kilátások még optimistábbak voltak. A 2022. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy a GDP-arányos költségvetési hiány 2022-ben 3,75 % marad, majd 2023-ban 2 %-ra csökken. A 2022. évi hasonló szint főként a világjárvány miatti szükséghelyzeti intézkedések folytatását, a védelmi kiadások növekedését és az Ukrajnában zajló háború következtében megugrott energiaárak kapcsán hozott intézkedéseket, továbbá a zöld átállással kapcsolatos addicionális kiadásokat és beruházásokat tükrözi. A program szerint a GDP-arányos államadósság várhatóan 2022-ben 66,75 %-ra, majd 2023-ban 65,75 %-ra mérséklődik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-ben és 2023-ban a GDP 2,5 %-ának, illetve 1,0 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez alacsonyabb a 2022. évi stabilitási programban 2022-re és 2023-ra előre jelzett hiánynál, ami elsősorban az enyhén alacsonyabb adóbevétel-előrejelzéseknek tudható be, amelyek a 2021. novemberi óvatos számításokon, valamint a támogatások és az állami beruházások végrehajtására vonatkozóan a programban szereplő optimistább várakozásokon alapulnak. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése hasonló GDP-arányos államadóssággal számol, 2022-ben 66,4 %-kal, 2023-ban pedig alacsonyabb értékkel, 64,5 %-kal. Ez az eltérés a hiány-előrejelzésben szereplő hasonló eltérésnek tudható be.

A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alapján a középtávú (10 éves átlagos) potenciáliskibocsátás-növekedés 1,1 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Németország potenciális növekedését.

(17) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedések többségét, így az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedések GDP-hez viszonyított aránya az előrejelzések szerint a 2021. évi 4,2 %-ról 2022-ben 1,2 %-ra csökken. A költségvetési hiányt befolyásolják az energiaárak növekedése gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,7 %-át fogják kitenni, és amelyeket 2023-ban várhatóan fokozatosan megszüntetnek[14]. Ezek az intézkedések főként a következőkből állnak: a fűtési költségekhez nyújtott célzott támogatás; a megújuló energiára vonatkozó adó (*EEG-Umlage*) megszüntetésének előrehozatala; az ingázási juttatás (*Pendlerpauschale*) emelésének előrehozatala; az üzemanyagokra kivetett energiaadó három hónapra szóló csökkentése; egyösszegű energiaár-átalány (*Energiepreispauschale*) egyszeri kifizetése gyermekenkénti pótlékkal együtt; egyösszegű átalány egyszeri kifizetése szociális ellátásban részesülők számára; a helyi tömegközlekedéshez nyújtott csökkentett árú havi bérlet három hónapon át. A bejelentés szerint ezek az intézkedések ideiglenesek. Amennyiben azonban az energiaárak 2023-ban is magasak maradnak, az intézkedések némelyike folytatódhat. Az említett intézkedések némelyike nem célzott, nevezetesen az ingázási juttatás növelése és az üzemanyagokra kivetett energiaadó csökkentése. A

[14] Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

költségvetési hiányt emellett a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei is befolyásolják, amelyek a Bizottság 2022. évi tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,1 %-át, 2023-ban pedig a GDP 0,2 %-át teszik ki[15], valamint a védelmi kiadások növekedése, amely 2022-ben a GDP 0,4 %-a és 2023-ban a GDP 0,5 %-a.

(18) A Tanács 2021. június 18-án azt az ajánlást[16] fogalmazta meg Németország számára, hogy 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – tartson fenn támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Németország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság középtávú fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

(19) A Bizottság 2022. évi tavaszi előrejelzése és a Németország 2022. évi stabilitási programjában foglalt információk alapján 2022-ben támogató, a GDP –1,6 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető, a Tanács ajánlásának megfelelően.[17] Németország azt tervezi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt – a tanácsi ajánlással összhangban – addicionális beruházások finanszírozására fogja felhasználni, ezáltal folyamatos támogatást nyújtva a helyreállításhoz. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez képest stabil marad. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,2 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[18]. Németország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022-es növekedése előreláthatólag 1,5 százalékpontos expanzív hatást gyakorol az általános költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hatás magában foglalja egyrészt az energiaárak emelkedéséből adódó gazdasági és társadalmi hatások kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,7 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,1 %-a), míg a zöld átállásra fordított addicionális kiadások (a GDP 0,2 %-a) várhatóan szintén hozzájárulnak a nettó folyó kiadások növekedéséhez.

---

15 A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az EU-ba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan eléri a 6 milliót. A földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek EU-n belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzbeli juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

16 A Tanács ajánlása (2021. június 18.), amelyben véleményezi Németország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 18. o.).

17 A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többlete (hiánya), ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

18 Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak.

(20) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP 0,6 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít[19]. Németország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és az egyéb uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékponttal nő 2022-höz képest. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,1 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[20]. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése előreláthatólag 0,7 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az általános költségvetési irányvonalra. 2022-höz képest ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,7 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem addicionális költségeit (a GDP 0,05 %-a).

(21) A 2022. évi stabilitási program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését valószínűsíti: 2024-ben a GDP 1,75 %-ára, 2025-ben pedig 1 %-ára. Ezek az előrejelzések a GDP-arányos államháztartási bevételek növekedésével, míg a GDP-arányos államháztartási kiadások relatív stabil szintjével számolnak. A program szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan csökkenni fog: 2024-ben 65,75 %-ra, majd 2025-ben 65 %-ra mérséklődik. A Bizottság elemzése alapján az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon alacsonynak tűnnek.

(22) Az idősödés és a munkaerőpiac szűkülése jelentős hatással lesz Németországra az elkövetkező években. 2031-ben a törvényes nyugdíjkorhatár eléri a 67 évet, de további kiigazításokra van szükség ahhoz, hogy biztosítani lehessen a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát. Erősebb munkavállalási ösztönzőkre lenne szükség a munkaerő-piac szűkülése miatt is. A kormány azon kötelezettségvállalása, hogy fenntartja a nyugdíjjárulék felső határát és a minimális jövedelemhelyettesítési rátát (*Doppelte Haltelinie*), jelentős költségvetési átcsoportosításokat tesz szükségessé, ami tovább növeli a fiatalabb generációkra nehezedő terheket. Az államilag támogatott magánnyugdíjak (*Riester Rente*) nem játszottak jelentős szerepet a nyugdíjszerkezetben. A hozamok alacsonyak, az adminisztratív költségek pedig magasak. Különösen az alacsony jövedelműek nem tudnak elegendő nyugdíj-megtakarítást elérni.

(23) Az adórendszer nagymértékben támaszkodik a munkát terhelő adókból származó bevételekre, míg az inkluzív növekedést kevésbé visszafogó adóalapokat továbbra sem veszik igénybe kellő mértékben. A munkát terhelő adóék Németországban az egyik legmagasabb az EU-ban. Ez csökkenti a nettó fizetéseket és bizonyos csoportok – pl. az alacsony és közepes jövedelműek és a második keresők – körében fékezi a munkával töltött idő növelésére való ösztönzöttséget; ez a munkaerő-potenciál jobb kihasználása ellen hat a fokozódó munkaerőhiány közepette. A környezetvédelmi adókból származó bevételek viszonylag alacsonyak, míg a környezetvédelmi

[19] A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többlete (hiánya), ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

[20] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint semleges hatást gyakorolnak.

szempontból káros támogatások (ideértve az adókedvezményeket és az adómentességeket) aláássák a környezeti fenntarthatósági célokat, és a dekarbonizáció, az energiahatékonyság és a megújuló energia alkalmazása ellen hatnak.

(24) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv a 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek kezelik a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Németországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességét vagy jelentős részét, valamint a terv elfogadásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlásokat. A terv hozzájárul a köz- és magánberuházások fellendítéséhez, elsősorban a zöld és digitális átállás, a fenntartható közlekedés, továbbá a tiszta, hatékony és integrált energiarendszerek, a közigazgatás és az egészségügyi szolgáltatások digitalizálása, az oktatás, valamint a kutatás és innováció terén.

(25) Németország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása várhatóan hozzájárul majd a zöld és digitális átállás terén való további előrelépéshez. A Németország éghajlat-politikai célkitűzéseit támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 42 %-át, míg a digitális célkitűzéseket támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 52 %-át teszik ki. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek – a releváns mérföldkövekkel és célokkal összhangban történő – teljes körű végrehajtása segíteni fogja Németországot a Covid19-válság következményeiből való gyors kilábalásban, egyúttal megerősíti rezilienciáját. Az átfogó szakpolitikai stratégia iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából változatlanul nagy jelentőséggel bír a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus bevonása.

(26) Németország 2022. április 4-ig benyújtotta kohéziós politikai programozási dokumentumait[21] az Európai Regionális Fejlesztési Alap mind a 15 programjára, az Európai Szociális Alap Plusz mind a 16 programjára, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap Plusz vegyes programjára. A Bizottság 2022. április 19-én jóváhagyta a Németországgal kötött partnerségi megállapodást a kohéziós politikai alapok felhasználásáról. A 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban Németország a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe vette a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, és egyúttal előmozdítja az említett alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

[21] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról. HL L 231., 2021.6.30., 159. o.

(27) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Németország még mindig lemaradásban van a nagyon nagy kapacitású széles sávú szolgáltatások vidéki kiépítése terén. Az ebbe irányuló fokozottabb beruházások javíthatják a termelékenység növekedését, valamint a megtakarítások és a beruházások közötti egyensúlyhiányt. Összességében Németország az elmúlt évben jelentősen javította a nagyon nagy kapacitású széles sávú lefedettséget, és jelenleg az uniós átlag felett van. A vidéki térségekben a lefedettség 22,5 % volt, ami a 37,1 %-os uniós átlag alatt van. Ugyanakkor a háztartásoknak csupán 15,4 %-a rendelkezik üvegszálas kapcsolattal (az 50 %-os uniós átlaghoz képest), ami Németországot a legalacsonyabb üvegszál-lefedettséggel rendelkező tagállamok közé helyezi, míg az öt legjobban teljesítő uniós tagállamban az üvegszál-lefedettség aránya legalább 85 %. Az üvegszálas összeköttetések hiánya a vidéki területeken hangsúlyos (11,3 % a 33,8 %-os uniós átlaghoz képest). Ez visszafogja a termelékenység növekedését, különösen a kis- és középvállalkozások esetében, amelyek közül sok vidéki és városkörnyéki területen helyezkedik el. Németország helyreállítási és rezilienciaépítési terve nem terjed ki a széles sávú hálózatok bővítésére és az 5G-re. Szövetségi és regionális szintű programok irányulnak az összeköttetés javítására a szürke területeken és a mobil összeköttetés javítására a fehér területeken. A koalíciós megállapodás ambiciózus célokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy valamennyi német háztartás számára elérhetővé kell tenni az üvegszálas összeköttetést és az 5G-t, a megvalósítás határidejét azonban még meg kell határozni. Az időben történő megvalósítás szempontjából döntő fontosságú lesz a magánszektorban az építési munkákhoz fűződő tervezési és irányítási kapacitás, az állami szektorban pedig a tervezés és a megvalósítás irányításának kiépítése. A célok eléréséhez javítani kell a kérelmezési és engedélyezési eljárásokat, valamint standardizálni kell az alternatív, kevésbé időigényes telepítési technikákat.

(28) Az EU állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban megfogalmazott megbízatás alapján kidolgozott REPowerEU terv célja, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Európai Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a tagállamokkal folytatott párbeszéd során meghatározzák a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

(29) Németország a fosszilis tüzelőanyagoktól és az Oroszországból származó energiaimporttól való függőségével, valamint a teljes mértékben integrált fenntartható energiarendszerbe való beruházásra vonatkozó keretfeltételekkel kapcsolatos kihívásokkal néz szembe. A 2020. évi adatok szerint az Oroszországból származó gázimporttól való függőség különösen magas (65 %[22]), és meghaladja az uniós átlagot (44 %). Az Oroszországból származó olajimporttól való függőség szintén magasabb az uniós átlagnál (Németországban 34 %, szemben a 26 %-os uniós átlaggal)[23].

[22] A Német Szövetségi Gazdasági és Éghajlat-politikai Minisztérium legfrissebb adatai szerint a teljes gázimportból való részesedés 35 %-ra csökkent.

[23] Eurostat (2020), Az orosz import részesedése a földgáz és a nyersolaj teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Németország esetében a teljes behozatal magában foglalja az EU-n belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket.

Németország energiaszerkezetének több mint felét a gáz (26 %) és az olaj (35 %) teszi ki. Ennek a függőségnek közvetlen hatása van Németország iparára, amely a földgáz tekintetében a végső energiafogyasztás 35 %-át teszi ki. Az átviteli és elosztó hálózatok bővítésének és a megújuló energiaforrások alkalmazásának felgyorsítása döntő fontosságú e kihívások kezeléséhez, az éghajlat- és energiapolitikai célok eléréséhez, valamint a beruházásoknak a megtakarításokhoz viszonyított fellendítéséhez. Nagyobb erőfeszítésekre van szükség az energiaellátás és az energiaellátási útvonalak diverzifikálása, valamint az összes rendelkezésre álló szén-dioxid-mentes energiaforrás alkalmazása érdekében, elsősorban a megújuló villamos energia és gázok, pl. a hidrogén, valamint a cseppfolyósított földgáz alkalmazása révén. Azonban a gázhoz kapcsolódó új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállónak kell lenniük olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló törekvések további fokozására, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére lesz szükség ahhoz, hogy Németország megfeleljen az „Irány az 55%!” célkitűzéseinek. Erőfeszítések szükségesek az ipar dekarbonizációjának felgyorsításához, a rugalmassági lehetőségek és az energiafogyasztók áringadozásokra adott válaszának javításához, valamint az energiarendszer integrációjának megerősítéséhez[24]. Intézkedéseket kell hozni az energiahatékonyság növelése és az energiafogyasztás csökkentése, továbbá a dekarbonizáció felgyorsítása érdekében is az épületállomány és a közlekedési ágazat terén, melyek 2021-ben nem teljesítették az ezen ágazatokra meghatározott éves nemzeti kibocsátási célértékeket. A megosztott mobilitás és a fenntartható tömegközlekedés nagyobb mértékű elterjedése csökkentheti a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztását. Németország villamosenergia-hálózatainak bővítése jelentős késedelmet szenvedett. A legfőbb akadályok közé tartozik többek között a tervezési, az engedélyezési és fellebbezési eljárások összetettsége és hosszadalmassága. A villamosenergia-hálózatok bővítésének késedelme szükségessé tette bizonyos területeken a megújuló energiaforrások csökkentését. A villamosenergia-hálózatok bővítésének késedelme jelentős hatással van továbbá a szomszédos országok hálózataira is, mivel a Németországon belüli hálózati kapacitás nem elegendő az adott árzónán belül kereskedett villamosenergia-mennyiség szállításához. A kormány kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra 80 %-ra, 2035-re pedig csaknem 100 %-ra növeli a megújuló energiaforrások arányát a villamosenergia-termelésben. Azonban a megújuló energiaforrások – különösen a szárazföldi szélenergia – elterjedését az elmúlt években jelentősen lelassították a megvalósítás útjában álló, még mindig meglévő akadályok. A végrehajtás akadályainak felszámolása magában foglalja a földhasználattal kapcsolatos konfliktusok korai szakaszban történő megoldására irányuló lépéseket, a minimális távolságra vonatkozó szabályok enyhítését, a területrendezés használatának javítását a szélenergia-termelésre alkalmas zónák azonosítása céljából, valamint az engedélyek beszerzésének megkönnyítését. A helyi elfogadottság javítható, többek között a konzultációs folyamat egyszerűsítése, a polgárok fokozott részvétele és a projektbevételek megosztása révén. A megújuló energiaforrások fokozott terjedése és az energiahatékonyság növelése nemcsak az energiaimporttól való függőséget csökkenti, hanem az energiaárakat is jelentősen csökkenteni fogja. Végezetül tovább lehetne erősíteni az energiával kapcsolatos,

[24] Az energiarendszer integrációja összekapcsolja a különböző energiahordozókat egymással és a végfelhasználói ágazatokkal.

határokon átnyúló együttműködésben való részvételt, és fokozni lehetne a rugalmasságot és a kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúra kiépítését a meglévő összeköttetések esetében.

(30) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Németország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Németország igénybe veheti az Európai Szociális Alap Pluszt is.

(31) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét[25] az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(32) Az euróövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta, hogy az euróövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Németország esetében ezt különösen az alábbi 1., 2. és 3. ajánlás tükrözi.

(33) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi nemzeti reformprogramot és a 2022. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1., 2., 3. és 4. ajánlás tükrözi. Az 1., 2. és 3. ajánlás hozzájárul az euróövezetre vonatkozó ajánlások, különösen az első és a negyedik euróövezeti ajánlás végrehajtásához is. Az 1. ajánlásban említett költségvetési politikák, továbbá a 2., a 3. és a 4. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak többek között a folyó fizetési mérleg többletéhez kapcsolódó egyensúlyhiányok kezeléséhez,

AJÁNLJA, hogy Németország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítsa, hogy a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedése összhangban legyen az általánosan semleges költségvetési irányvonallal, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a RePowerEU és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra és az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A 2023 utáni időszakban folytasson prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére irányuló költségvetési politikát. Javítsa az adószerkezetet az inkluzívabb és fenntarthatóbb növekedés érdekében, elsősorban a munkával töltött idő növelését célzó adóösztönzők javítása révén. Biztosítsa a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát.

2. Folytassa helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását a 2021. július 13-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt mérföldkövekkel és célokkal összhangban. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai programok végrehajtásának megkezdése céljából gyorsan zárja le a programozási dokumentumokról a Bizottsággal folytatott tárgyalásokat.

[25] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében.

3. Számolja fel a beruházási akadályokat és lendítse fel a nagyon nagy kapacitású digitális kommunikációs hálózatokba irányuló beruházásokat.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőségét és diverzifikálja importját az energiahatékonyság javítása, az energiatakarékosság ösztönzése, az energiaellátás és az ellátási útvonalak diverzifikálása, a beruházási szűk keresztmetszetek megszüntetése, az engedélyezési eljárások további egyszerűsítése, a villamosenergia-hálózatokba és a megújuló energiaforrásokba irányuló beruházások fellendítése és azok kiépítésének felgyorsítása, továbbá az energiával kapcsolatos, határokon átnyúló együttműködésben való részvétel fokozása révén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök